

Ośrodek Pomocy Społecznej
21-070 Cyców ul. Chelmska 42
Tel./Fax 82 56 77 041

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Cychowie
za 2021 rok**

Cychów 2022

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.), przedkładam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Cycowie za rok 2021 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2022.

Przedmiotem działalności Ośrodka jest realizacja zadań pomocy społecznej należących do zadań własnych i zleconych gminy określonych ustawami, a także zadań wynikających z odrębnych przepisów przekazanych do realizacji Ośrodkowi.

Celem działalności Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Poza zadaniami pomocy społecznej Ośrodek realizuje ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawę o świadczeniu wychowawczym, ustawę o dodatkach mieszkaniowych, zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, zadania wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, ustala prawo i wydaje decyzje do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni ponadto realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”, program „Opieka 75+”, program „Opieka Wytchnieniowa” oraz program „Wspieraj Seniora”, jak również program „Czyste powietrze”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie brał udział w Projekcie "Program aktywizacji społeczno – zawodowej Łęczna – Cyców – Milejów" oraz w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Świadczenia wynikające z w/w ustaw udzielane były na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego oraz z urzędu.

Wydanie decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej wymagało, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, każdorazowo przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Głównymi przesłankami udzielanej pomocy społecznej w 2021r. była: niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, przy jednoczesnym spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego. Osoby objęte pomocą niepieniężną nie musiały spełniać kryterium ustawowego pomoc ta dotyczy pracy socjalnej, poradnictwa, asystentury rodziny, interwencji kryzysowej.

Wydatkowanie środków finansowych w 2021r. na poszczególne świadczenia i zadania zostaje przedstawione poniżej w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji budżetowej.

Dział 852 Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej

Wykonane wydatki – 290 244,07zł.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających.

Kierowanie do domów pomocy społecznej osób wymagających całodobowej opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej przy zasadzie: mieszkaniec domu płaci 70% swojego dochodu tj. pobieranej emerytury czy renty, a gmina z której osoba została skierowana w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osobę.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej finansował pobyt w domach pomocy społecznej 9 osobom, ponosząc wydatek w kwocie 290 244,07zł. W jednym przypadku syn osoby umieszczonej w DPS jest zobowiązany do częściowego zwrotu ponoszonego wydatku zgodnie z umową zawartą pomiędzy Kierownikiem OPS, a osobą zobowiązaną.

Dział 852 Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wykonane wydatki – 0,00zł.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi organizując pracę zespołu interdyscyplinarnego.

Na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej jest odpowiedzialny za obsługę techniczno - organizacyjną zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania zespołu koncentrują się w szczególności na diagnozowaniu problemu, inicjowaniu interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, opracowywaniu i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach, inicjowaniu działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Zespół interdyscyplinarny realizuje także zadania gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Cyców na lata 2021-2027.

W 2021 roku do zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 17 Niebieskich Kart dotyczących przemocy w rodzinach założonych przez Policję. W większości przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni ale również zdarzały się w kilku przypadkach kobiety. Wśród rodzajów stosowanej przemocy dominuje przemoc fizyczna i przemoc psychiczna. Łącznie w 2021r. zespół interdyscyplinarny odbył 16 posiedzeń, podczas których prowadzono rozmowy edukacyjne, profilaktyczne, motywujące, kierujące i wspierające. Podejmowano próby rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinach, w których występuje problem przemocy w rodzinie. Pracownicy socjalni w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” prowadzili monitoring w środowisku zamieszkania osób, u których występuje problem przemocy.

Dział 852 Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Wykonane wydatki 17 016,77zł.

W związku z wypłatą zasiłków stałych z pomocy społecznej w myśl przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 37 osób wydatkując na ten cel 17 016,77zł. Środki finansowe na opłacenie składek zdrowotnych pochodziły w całości z budżetu państwa.

Dział 852 Rozdział 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Wykonane wydatki – 147 697,89zł.

1. Zasiłki okresowe. Wykonanie 125 090,97zł.

Zasiłki okresowe przyznawane są osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej tj. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - aktualnie 776zł., rodzinie której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny – aktualnie 600zł. x liczba osób w rodzinie. Zasiłek okresowy ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby lub rodziny, a dochodem osoby lub rodziny. Kwota zasiłku ustalona zgodnie z tą zasadą nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. miesięcznie. Zasiłek okresowy w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby/rodziny finansowany jest z budżetu państwa jako dotacja celowa na realizację własnych zadań bieżących gmin.

W okresie sprawozdawczym zasiłki okresowe zostały wypłacone 51 rodzinom przy liczbie świadczeń 251 na łączną kwotę 125 090,97zł. w tym:

- z tytułu bezrobocia - 33 rodzinom,
- z tytułu długotrwałej choroby - 3 rodzinom,
- z tytułu niepełnosprawności - 9 rodzinom,
- z innego tytułu – 12 rodzinom.

W 2021 roku gmina Cyców nie partycypowała w kosztach wypłaty zasiłków okresowych. Środki finansowe na wypłatę zasiłków pochodziły z budżetu państwa.

2. Zasiłki celowe i w naturze, w tym specjalne. Wykonanie 22 606,92 zł.

Zasiłki celowe i w naturze przyznawane są osobom i rodzinom w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, a także kosztów pogrzebu. W 2021 roku przyznaliśmy świadczenia dla 7 rodzin z przeznaczeniem na:

zakup opału, dofinansowanie kosztów zakupu żywności, leków, odzieży, obuwia, środków czystości, opłacenie schronienia, przystosowanie do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz na zakup materiałów budowlanych w związku ze zdarzeniem losowym oraz opłacanie schronienia dla 1 osoby.

W celu przeciwdziałania niweczeniu uzyskanej pomocy i marnotrawieniu uzyskanych świadczeń przez osoby i rodziny, u których występuje zjawisko nadużywania alkoholu planowana, przyznawana i realizowana była pomoc w formie odbierania artykułów żywnościowych i środków czystości w sklepie wskazanym przez podopiecznego. Ta forma pomocy w 2021r. objęła 1 osobę.

Dział 852 Rozdział 85216 Zasiłki stałe

Wykonane wydatki 247 400,07zł.

Zasiłek stały przysługuje osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy /posiadającej umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności/ jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Zasiłek stały przysługuje również osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeśli jej dochód, jak również dochody w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie wypłacił zasiłki stałe dla 47 osób w tym 32 osobom prowadzącym jednoosobowe gospodarstwo domowe. Wypłacany osobie uprawnionej zasiłek stały stanowi różnicę pomiędzy ustawowym kryterium dochodowym, a dochodem osoby bądź na osobę w rodzinie. Wszystkie 47 osób miały przyznane świadczenie w związku z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

Dział 852 Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej

Wykonane wydatki 605 115,11zł.

W ramach tego rozdziału finansowano wynagrodzenie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w tym nagrody, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2021r., pochodne od wynagrodzeń, wypłatę wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy zlecenie, opłacanie składek na Fundusz Pracy, opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń, zakup druków, materiałów biurowych, pieczętek, tonerów do drukarek, licencji na oprogramowanie, zakup publikacji "Dokumentacja pracownicza 2021", zakup oprogramowania Microsoft Office Home, prowizje bankowe, opłaty pocztowe, konserwacje kserokopiarek, opłacanie abonamentów i rozmów telefonicznych, wypłaty delegacji, ryczałtów za dojazdy w teren, szkolenia pracowników, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie otrzymał dotację budżetu państwa dofinansującą koszty utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej w kwocie 112 165,91zł.

Dział 852 Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Wykonane wydatki – 57 112,95zł.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, natomiast rada gminy w drodze uchwały określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie realizował pomoc w formie usług opiekuńczych w 6 rodzinach obejmując pomocą 6 osób, które z powodu wieku i choroby wymagały takiej pomocy. Usługi opiekuńcze sprawuje 1 opiekunka zatrudniona na umowę o pracę. W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował opisane usługi opiekuńcze korzystając z dofinansowania kosztów usług z Programu „Opieka 75+” - obejmując usługą 2 środowiska.

Dział 852 Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania

Wykonane wydatki – 41 411,92zł.

Dożywianie dzieci i zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy. Adresatami rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 są dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej i 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności.

W 2021 roku z pomocy w formie posiłku w szkole w ramach w/w programu korzystało 107 uczniów przy liczbie świadczeń 8082. Koszt jednego posiłku wyniósł 3,32zł. Dożywianie prowadzone było we wszystkich szkołach na terenie gminy, przedszkolu samorządowym, oddziałach przedszkolnych, żłobku. Opłacano również posiłki naszym mieszkańcom/uczniom uczęszczającym do szkół podstawowych i gimnazjum poza terenem gminy, którzy z różnych powodów pobierają tam naukę. Opłacano także obiady uczniom uczęszczającym do szkół ponadgimnazjalnych, którzy spożywają posiłki w internatach czy bursach szkolnych. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” 33 rodzinom przy liczbie świadczeń 58, udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności. Średnia wysokość zasiłku celowego na zakup żywności wynosiła 237,93zł. W ramach opisywanego rozdziału finansowaliśmy także dowożenie posiłków do szkół na terenie gminy, dla dzieci/uczniów objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”. Koszt dowożenia to kwota 800,12zł.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie wystąpił do Wojewody Lubelskiego o zmniejszenie udziału własnego w realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” z 40% wkładu własnego na 20%. Wniosek został negatywnie rozpatrzony. Udział środków własnych gminy przy realizacji programu wyniósł 40%.

Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność

Wykonane wydatki – 7 523,61zł.

Kwota 7 523,61zł stanowi zapłatę za dowóz posiłków do szkół znajdujących się na terenie gminy Cyców dla dzieci nie objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”. Środki finansowane na realizację tego zadania pochodzą z budżetu gminy.

Dział 853 Rozdział 85326 Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Wykonane wydatki – 19 368,89zł.

Kwota 19 368,89zł. stanowi wydatek jaki poniósł Ośrodek Pomocy Społecznej ze środków Funduszu na realizację programu „Opieka wytchnieniowa edycja 2021” tj. „na wypłatę umów zlecenie i pochodnych. Głównym celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun może odpocząć, pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie itp. nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki. Usługi opieki wytchnieniowej w 2021r. były realizowane dla 2 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności po 240 godzin na każde środowisko. Na realizację zadania przeznaczono 18 989,11zł, koszty obsługi 379,78zł.

Dział 855 Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze

Wykonane wydatki – 9 734 662,27zł.

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła pomoc w postaci świadczenia wychowawczego w wysokości 500,00zł. miesięcznie na dziecko w rodzinie, do ukończenia 18 roku życia. Od 1 lipca 2019r. przepisy dotyczące świadczenia wychowawczego zmieniły się w ten sposób, że świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko bez względu na posiadany przez rodzinę dochód. Natomiast w przypadku

marnotrawienia wypłacanego świadczenia wychowawczego lub wydatkowania niezgodnie z celem przez osoby uprawnione tj. rodziców, opiekuna prawnego lub faktycznego, organ przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Według stanu na dzień 31.12.2021r. liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze wynosiła 1030 a liczba dzieci, na które przysługiwało świadczenie wychowawcze 1 609.

W 2021r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie wypłacił świadczenia wychowawcze na kwotę 9 652 596,77zł. - jest to kwota po pomniejszeniu wydatku na wypłatę o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane. Kwota wydatkowana na wypłatę świadczeń wychowawczych zawiera również świadczenia przyznane decyzjami przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie w ramach koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych.

W 2021r. nie przekazywano osobom uprawnionym świadczeń wychowawczych w formie rzeczowej. Świadczenie wychowawcze jest finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. W ramach tego rozdziału finansowano świadczenia wychowawcze i koszty ich obsługi.

Dział 855 Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego

Wykonane wydatki – 3 405 749,27zł.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza od 1 listopada 2015r. kwoty 674 zł.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub wyższej szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Aktualnie tj. od 1.11.2015r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95zł. na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124zł. na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135zł. na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka – 1 000zł.,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400zł. miesięcznie,
- samotnego wychowywania dziecka – 193zł. miesięcznie na jedno dziecko, nie więcej niż 386zł. na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka niepełnosprawnego wysokość tę zwiększa się o kwotę 80zł. Nie więcej niż 160zł. na wszystkie dzieci,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95zł. miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 90zł. miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 110zł. miesięcznie na dziecko w wieku powyżej

- 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- rozpoczęcia roku szkolnego -100zł. raz w roku,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
113zł. miesięcznie w związku z zamieszkaniem dziecka w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły; 69zł. miesięcznie z związku z dojazdem dziecka z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1 000zł. na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00zł.

Zasiłek pielęgnacyjny – aktualna wysokość 215,84zł. miesięcznie przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1 971,00zł. miesięcznie obowiązującej od 2021r. przysługiwało z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmowali lub rezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki.

W roku 2021r. realizowane było postępowanie i wypłata specjalnego zasiłku opiekuńczego osobom na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje jeżeli łączny dochód osoby/rodziny wymagającej opieki i osoby/rodziny sprawującej opiekę nie przekracza aktualnie tj. od 1 listopada 2015r. kwoty 764zł. miesięcznie na osobę. Specjalny zasiłek opiekuńczy od 1 listopada 2018r. wypłacany jest w kwocie 620zł. miesięcznie.

W dalszym ciągu obowiązuje ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012r. poz. 1548 oraz z 2013r. poz. 1557) . Wypłata świadczenia następowała na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. tj. do 14 września 2014r. Zasiłek dla opiekuna wypłacany jest w kwocie 620zł. miesięcznie i choć nie jest świadczeniem rodzinnym wypłacany jest w ramach opisywanego rozdziału.

Do katalogu świadczeń rodzinnych od 1 stycznia 2017r. ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom uprawnionym zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych przez 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, do 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie. Wymienione okresy dotyczą również przysposobienia dzieci lub objęcia opieką. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu, objęcia opieką czy przysposobienia dziecka w wysokości 1 000,00zł. miesięcznie.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci i jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem, tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: co najmniej jeden z rodziców dziecka lub inna osoba o której mowa w ustawie otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy.

Na wypłatę **świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń rodzicielskich** Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie w 2021r. wydatkował kwotę **3 014 206,00zł**. Jest to kwota po pomniejszeniu wydatku na wypłatę świadczeń o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane w kwocie **15 812,00zł**.

Liczba i kwota świadczeń wypłaconych w 2021r.

<i>Lp. Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba św.</i>	<i>Kwota św.</i>
1. Zasiłki rodzinne	4 971	589 907,00zł
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych	3 012	333 092,00zł
3. Zasiłki pielęgnacyjne	2 121	457 796,00zł
4. Świadczenia pielęgnacyjne	624	1 222 686,00zł
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy	107	65 565,00zł
6. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	41	41 000,00zł
7. Świadczenie rodzicielskie	303	280 732,00zł
8. Zasiłki dla opiekunów	52	32 240,00zł
9. Za życiem	1	4 000,00zł

Powyższa kwota wydatkowana na wypłatę świadczeń rodzinnych zawiera świadczenia przyznane decyzjami przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie w ramach koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych.

W związku z wypłatą niektórych świadczeń opiekuńczych i zasiłku dla opiekuna oraz w myśl przepisów o ubezpieczeniu społecznym Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie był płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego.

W 2021r. na opłacenie składek na **ubezpieczenie społeczne** dla 567 świadczeń wydatkowano kwotę **240 083,00zł**.

Świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe od wypłaconych świadczeń oraz koszty obsługi świadczeń są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Dział 855 Rozdział 85504 Wspieranie rodziny

Wykonane wydatki – 52 428,78zł.

W ramach tego rozdziału finansowano zatrudnienie asystenta rodziny który obejmował wsparciem 10 rodzin. Asystent rodziny świadczył pomoc rodzinom z dziećmi w celu poprawy funkcji opiekuńczo-wychowawczej i przywrócenia zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji.

Ponadto praca asystenta z rodziną ma umożliwić powrót dzieciom do rodziny biologicznej.

W 2021r. asystent pracował z 1 rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej.

W 2021r. na realizację zadania wspieranie rodziny gmina Cyców otrzymała z budżetu Państwa dotację w wysokości 4 745,86zł. Z przeznaczeniem na realizację rządowego programu „Dobry Start” tj. wypłatę świadczenia dobry start oraz koszty jego obsługi.

Świadczenie dobry start w wysokości 300zł. przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. Gmina Cyców w 2021r. wypłaciła świadczenie dobry start dla 13 dzieci w związku z rozpoczęciem roku szkolnego na kwotę 3 900zł. Świadczenie dobry start oraz koszty jego obsługi finansowane są z budżetu państwa. Od 1 lipca 2021r. realizacją Programu "Dobry Start" zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Dział 855 Rozdział 85508 Rodziny zastępcze

Wykonane wydatki – 76 523,12zł.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej. Za pierwszy rok pobytu dzieci w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie, za drugi rok 30% , za trzeci rok i następne lata 50% wydatków na opiekę i wychowanie W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina ponosi wydatek w wysokości 10% w pierwszym roku, 30% w drugim roku, 50% w trzecim i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2021 roku w związku z pobytom 13 -tu dzieci w rodzinach zastępczych gmina Cyców poniosła wydatek w łącznej kwocie 71 483,58zł.

Dział 855 Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Wykonane wydatki – 62 533,53zł.

Inne działania

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie po raz kolejny otrzymał zgodę Banku Żywności w Lublinie opartą na zgodzie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na pobieranie żywności dla mieszkańców gminy w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2020./wytyczne instytucji zarządzającej (MRPiPS) przewidują to zadanie wyłącznie dla organizacji i stowarzyszeń/. W związku z tym po wcześniejszej weryfikacji przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka powodów i dochodów mieszkańców gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie podpisał umowę z Bankiem Żywności w Lublinie, na odbiór żywności dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, mieszkających na terenie gminy.

W 2021r. pomocą żywnościową w ramach POPŻ 2014-2020 mogły być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał:

- kwoty 1 542,20zł. – dla osoby samotnie gospodarującej,
- kwoty 1 161,60zł. - dla osoby w rodzinie.

W ramach Podprogramu 2020 z pomocy żywnościowej skorzystało 780 osób. Natomiast wartość artykułów sprowadzonych na teren gminy w ramach Podprogramu 2020 dla wymienionych osób przy tonażu 40 625,20 kg stanowi kwotę 196 530,11zł.

W ramach realizowanego programu Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie wydawał żywność osobom i rodzinom w formie paczek żywnościowych – wydano 2310 paczek. Według wytycznych MRPiPS definicją paczki żywnościowej dla 1 odbiorcy końcowego jest minimum kilka tj. co najmniej trzy artykuły spożywcze z różnych grup towarowych wydanych jednorazowo. Wśród osób najbardziej potrzebujących, wymagających dodatkowego wsparcia były prowadzone działania towarzyszące mające na celu wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. W związku z pandemią Covid-19 nie zostały przeprowadzone warsztaty kulinarne tj. gotowanie z wykorzystaniem produktów POPŻ 2014-2020, jednakże w ramach działań towarzyszących wzięło udział 283 osoby, którym wydawane były publikacje wydawnicze (broszury).

Poza diagnozowaniem sytuacji środowiska lokalnego, ustalaniu prawa do świadczeń i ich wypłatą pracownicy socjalni wykonywali obowiązkowe zadanie jakim jest praca socjalna. Praca socjalna ukierunkowana była w szczególności na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania jednostki. Poprzez świadczenie pracy wskazywano osobom i rodzinom możliwości kierowania własnym postępowaniem, w sposób dający gwarancję zdobycia niezależności w zabezpieczeniu godnych warunków życia. W 2021r. pracą socjalną objęto 151 rodzin w tym 372 osób.

W miesiącach wakacji we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej i Kuratorium Oświaty w Lublinie Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie organizował wyjazd na kolonie letnie dla dzieci z rodzin których dochód nie przekraczał kwoty 528zł. miesięcznie na osobę. W 2021r. na kolonie letnie wyjechało 15 dzieci skierowanych przez ośrodek.

Był to również czas wykorzystywania urlopów wypoczynkowych przez pracowników ośrodka.

Miesiące lipiec, sierpień, wrzesień i kolejne do końca roku kalendarzowego to czas wyęteżonej pracy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Jesienią 2021r., pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzili działania przygotowujące mieszkańców gminy do następstw niekorzystnych zjawisk atmosferycznych związanych z zimą. W ramach prowadzonych działań proponowane były różne możliwe do zrealizowania formy pomocy tj. finansowe, rzeczowe, usługowe oraz instytucjonalne.

W dniach 6 grudnia 2021r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, rozwieźli paczki świąteczne dla 108 dzieci z terenu naszej gminy. Artykuły do paczek zostały zakupione i paczki przygotowane przez Hurtownię spożywczą w Chełmie - "Mars", natomiast środki finansowe na zakupienie artykułów pochodziły z funduszu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie realizuje również zadanie jakim jest ustalenie prawa i wydanie decyzji do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które z różnych przyczyn nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu, a których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. W 2021 roku wydano 7 decyzji do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej.

Do stałych zadań pracowników socjalnych należy przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i ich aktualizacja co pół roku i częściej dla potrzeb działu świadczeń rodzinnych i wychowawczych, celem przyznania i wypłaty niektórych świadczeń opiekuńczych oraz przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji dla potrzeb własnych i jednostek pomocy społecznej .

Do programów realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie w 2021r. należą:

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,

Wieloletni gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek dla dzieci i uczniów” na lata 2019-2023, Program Wspierania Rodziny w Gminie Cyców na lata 2020-2022.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Cyców na lata 2021-2027.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym „Podprogram 2020”.

Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2020.

Program rządowy „Dobry Start”.

Program „Opieka 75+”.

Program pn. „Liderzy Kooperacji”.

Program „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2020.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie jest koordynatorem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Cyców na lata 2021-2027.

Do zadań Ośrodka należy także przygotowanie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Współpraca

Przy realizacji zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie współpracował z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Do podmiotów z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności:

- Szkoły,
- Policja,
- Sąd Rejonowy /Wydział Rodzinny i Nieletnich/,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Sołtysi,
- Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Milejowie,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęcznej,
- Bank Żywności w Lublinie,
- Schronisko dla osób bezdomnych „MARKOT” w Chełmie,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Janowicy.

W celu upowszechnienia informacji oraz prowadzonej działalności Ośrodek współpracował także ze środkami masowego przekazu. W biuletynie informacji publicznej, na stronie internetowej gminy ukazywały się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy realizowanych przez Ośrodek.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, wynikającym z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb jest ocena, prowadzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej i zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy, a także analizy zasobów ośrodka w sferze kadrowej.

Mając na uwadze powyższe należy:

1)Zabezpieczyć środki finansowe na finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań

własnych gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącym: zapewnienia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, wypłacania zasiłków okresowych, wypłacania zasiłków celowych, wypłacania zasiłków stałych, organizowania usług opiekuńczych, sprawienia pogrzebu.

2) Zwiększający się udział osób starszych w strukturze demograficznej gminy wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej grupy wiekowej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców co wymaga zwiększenia środków finansowych na ten cel.

3) Osoby samotne wymagające całodobowej opieki oraz te którym rodzina nie może zapewnić odpowiedniej opieki kierowane są do odpowiedniego domu pomocy społecznej. Wzrost odpłatności ponoszonej przez gminę za pobyt w domach pomocy społecznej wcześniej skierowanych osób oraz konieczność zapewnienia całodobowej opieki instytucjonalnej kolejnym osobom obciąża budżet gminy i wymaga zabezpieczenia środków finansowych na ten cel.

4) Wzrost odpłatności ponoszonej przez gminę na pobyt dzieci w pieczy zastępczej wymaga zabezpieczenia środków finansowych na ten cel.

5) Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne stanowią podstawę i potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych /kursy, szkolenia/ przez pracowników zatrudnionych co wiąże się także z nakładami finansowymi na ten cel.

Podsumowanie

W 2021 roku w związku z panującym stanem epidemii funkcjonowanie Ośrodka było częściowo ograniczone i dostosowane do panujących warunków m.in. poprzez: wyłączenie bezpośredniej obsługi na poszczególnych stanowiskach pracy, wykonywanie pracy w terenie przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny tylko w sprawach pilnych i niecierpiących zwłoki.

Wprowadzone ograniczenia nie miały wpływu na prawidłowość i terminowość wykonywanych zadań i świadczonych usług. Ośrodek realizował swoje zadania na bieżąco, pomoc była udzielana odpowiednio do sytuacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką, która realizuje zadania polityki społecznej naszego państwa i gminy. Zadaniem realizowanym przez ośrodek, które w znacznym stopniu wpływa na sytuację bytową mieszkańców z dziećmi oraz organizację pracy Ośrodka i jego budżetu jest ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Program 500+.

Ta ustawa w sposób znaczący wpłynęła na stabilizację finansową rodzin. Program 500+ wpływa na zmniejszanie się liczby rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej,

Poza tym rok 2021 był dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw i programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Praca pracowników ośrodka pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to przede wszystkim szereg innych niejednokrotnie bardzo trudnych, dynamicznych i obciążających psychikę, działań zależnych od zaistniałych sytuacji oraz potrzeb naszych mieszkańców.

Bez wątpienia w 2022r. wielkim wyzwaniem będzie długofalowa pomoc obywatelom Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z konfliktem zbrojnym na jego terytorium.

Sporządził:
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Cycowie
Katarzyna Kobierecka